

Boktips

Let me stand alone - Rachel Corrie

Pojken i randig pyjamas - John Boyne

Anne Franks dagbok

101 historiska hjältar - Ola Larsmo och Brian Palmer

Filmtips

Apflickorna - Lisa Aschan

Min lilla syster - Sanna Lenken

Pojken i randig pyjamas - Mark Herman

ÖVNINGAR

4 Hörn

Ställ en fråga som det finns fyra svarsalternativ på. Ett i varje hörn av klassrummet. När eleverna har hört frågan så väljer de hörnet som passar dem bäst. När alla står i ett av hörnen frågar läraren några elever i varje hörn varför hen ställde sig just där. Om man hör ett argument som man tycker om kan man byta hörn under övningen.

Här är några exempel:

Vad är det farligaste som finns?

1. Rädda människor
2. Att inte göra någonting
3. Att möta våld med våld
4. Egen idé (som inte är som någon annan)

Skulle du hjälpa någon som råkar illa ut?

1. Beror på vad som hänt
2. Självklart
3. Nej, det vågar jag in
4. Egen idé (som inte är som någon annan)

Heta stolen

Säg ett påstående och de som håller med står upp, de som inte håller med sitter kvar och har man armarna i kors så är man osäker. Fråga efteråt varför de valde som de gjorde. Man får tycka precis som man vill, alla svar är rätt för den personen. Inga diskussioner.

Här är några exempel:

1. Alla människor är modiga.

2. Om någon behöver hjälp skulle jag hjälpa till.
3. Det farligaste som finns är rädda människor.
4. Jag gör alltid som jag blir tillsagd.

101 historiska hjältar

Be eleverna googla på namnen och ta reda på vilka personerna var och vad de har gjort:

Albert Göring

Ales Bjaljatsko

Alice Palu

Amira Hass

Anastasia Baburova & Stanislav Markelov

André, Magda och Daniel Trocmé

Andrew Goodman

Angela Autsch

Anna Politkovskaja

Aung San Suu Kyi

Betty Makoni

Carl Lutz

Carl von Ossietzky

Carlos Filipe Ximenez Belo

Chen Guangcheng

Daniel Ellsberg

Davis Kato Kisule

Daqit Isaak

Denis Mukwege

Den okända demonstranten

Desmond Tutu

Dietrich Bonhoeffer

Dorothy Day

Èmile Zola

Fadime Sahindal

Fannie Lpu Hamer

FannyAnn Eddy

Flora Brovina

Fanciskus av Assisi

Gennaro Verolino

Guillermo "Coco" Farinas

Hérmendez

Halima Bashir

Harald Edelstam

Harriet Tubman

Harvey Milk

Helen Joseph

Henry Morgenthau Sr

Hrant Dink

Hugh Thompson

Ingvar Bratt

Iqbal Masih

Jacobo Timerman

Janusz Korczak

Jelena Bonner och Andrej Sacharov

Joe Darby

John Carlos och Tommie Smith

Ken Saro-Wiwa

Kim Jin-suk

Kurt Gerstein

Laura Pollán

Leymah Gbowee och Ellen Johnson Sirleaf

Lidija Jusupova

Liu Xiaobo

Lydia Cacho

Maha Ghosananda

Malala Yousafzai

Marla Ruzicka

Martin Luther King jr

Maximilian Kolbe

Mazen Darwish

Meena Keshwar Kamal

Milena Jesenská

Mohandas Karamchand Gandhi

Nadezjda Tolokonnikova

Narges Mohammadi

Natalja Estemirova

Nelson Mandela

Nikolaj Girenko

Nkosi (Xolani) Johnson

Óscar Romero

Oskar Schindler och Emelie Schindler

Paolo Borsellino

Paul Rusesabagina

Per Anger

Prudence Crandall

Rachel Corrie

Rafael Marwues de Morais

Raoul Wallenberg

Rita Mahato Chamar

Roméo Dallaire

Rosa Parks

Rosemary Nelson

Ruby Bridges

Sapikat Magomedova

Sára Salkaházi

Sebastian Bakare

Selahattin Ülkümen

Shirin Ebadi

Simone Weil

Somchai Neelapaijit

Sophie Scholl, Hans Scholl, Willi Graf,

Christoph Probst Alexander Schmorell och

Kurt Huber

Steve Biko

Thomas More

Tina Stobos

Titus Brandsma

Uma Singh

Wesley Autrey

Witold Pilecki

Vittorio Arrigoni och Juliano Mer-Khamis

Zhang Zhixin

Samtalsämnen

Prata med eleverna om:

TANKE - är känslan fast formulerad i ord. Du kanske skriver den i din dagbok eller tänker den tyst för dig själv, men det är också bra att dela den med någon annan. En kompis, en förälder

eller en annan vuxen. När du delar med dig kommer du säkert märka att det finns fler som haft samma känsla som du.

KÄNSLA - kan du bara veta själv. Men du kan träna dig på att lyssna på din känsla och ta den på allvar. Om något känns konstigt eller fel så är det förmodligen något du behöver prata om eller göra något åt.

HANDLING - När tanken är formulerad brukar det ofta kännas som att man vill göra något. Kanske vill du bara vara ifred och tänka lite till. Eller så vill du göra något ordentligt åt det som kändes fel. Då är det extra bra om du delat dina tankar med andra, så att ni kan hjälpas åt. Handlingen kan vara kroppslig som att strejka eller vägra vara med på något som känns fel. Men den kan också vara en fortsättning på att dela med sig av sin tanke till fler, exempelvis genom att blogga, skriva insändare eller dela ut flygblad.

Alla de här sakerna kan man alltså träna på. Börja med att tänka på känslan i magen. Försök att inte glömma bort den, utan lita på den och kom ihåg vad det var som kändes fel. Skriv ner eller tänk ut vad det var och berätta det för någon som du litar på. Nu har du börjat träna på din känsla.

